

Merikosken koulun
Valinnaisaineopas
2024—2025

Hei Merikosken koulun oppilaat ja huoltajat!

7.-luokkalaisten valinnaisainevalinnat tehdään Wilmassa viikolla seitsemän. Jokainen oppilas valitsee yhden taide- ja taitoaineen 8. ja 9. luokalle, lyhyen valinnaisaineen 8. luokalle sekä pitkän valinnaisaineen 8. ja 9. luokalle. Lisäksi kaikille näille tehdään varavalinta. Ne, joilla on A2-kieli, eivät valitse pitkää valinnaisainetta 8. ja 9. luokalle.

Jos oppilaan ensisijainen valinta ei toteudu, hänet sijoitetaan varavalinnan mukaiseen valinnaisaineeseen. Valinnaisainevalinnat ovat sitovia, ja valinnaisaineita vaihdetaan vain erityisperustein. Jos oppilas ei ole tehnyt valintaa määräaikaan mennessä, hänet sijoitetaan niihin valinnaisaineryhmiin, joissa on tilaa.

Valinnat voi tehdä kotona Wilmassa (ei puhelimella). Tarvittaessa valinnat voi tehdä myös koululla ohjatusti erikseen ilmoitettavana ajankohtana koulupäivän jälkeen. Toteutuneet valinnat ovat tiedossa hiihtoloman jälkeen.

Pakolliset taide- ja taitoaineiden valinnat arvioidaan osana yhteisten taide- ja taideaineen arviointia, ja niistä ei tule erillistä arvosanaa todistukseen. Päätösarvosanaa muodostettaessa käytetään valtakunnallisia päätösarvioinnin kriteereitä osaamisen tason määrittelyyn ainoastaan sillä vuosiluokalla, jolle päätösarviointi ajoittuu. Muista valinnaisainesta annetaan oma erillinen arvosana.

Ammatilliseen koulutukseen hakeutuessa valinnaisaineiden arvosanoilla on merkitystä. Kolmen parhaan taide- ja taitoaineen arvosanat huomioidaan oppilaaksiotossa. Tarkempaa tietoa valinnaisaineiden merkityksestä yhteishaussa saat opinto-ohjaajilta.

Tarvittaessa lisätietoa valinnaisainevalinnoista voi kysyä opinto-ohjaajiltamme sekä apulaisjohtajalta ja valinnaisaineiden sisällöistä aineenopettajilta.

Miettinen Anna-Maaria
opinto-ohjaaja
050 366 2945

Palokangas Vuokko
opinto-ohjaaja
044 703 9387

Jenni Vuorjoki
apulaisjohtaja
044 703 9378

Valinnaisainevalinnat 8. ja 9. luokalle

Valinnaisaineet

1. Oppilas valitsee yhden pakollisen pitkän taide- ja taitoaineen valinnaisen 8. ja 9. luokille.

- Kotitalous
- Kuvataide
- Käsityö (tekninen työ ja tekstiilityö yhdessä)
- Musiikki
- Liikunta

Oppilas tekee myös varavalinnan, jota käytetään, mikäli ensisijainen valinta ei toteudu.

2. Oppilas valitsee yhden valinnaisaineen 8. luokalle.

- Kotitalous: leivonta- ja juhlakurssi
- Kotitalous ja kielet: Euroopan kielet ja kulttuuri
- Kuvataide: elokuva ja valokuva
- Musiikkiteknologia
- Tekstiilikäsityö ja kuvataide: muotoilu
- Teknisen käsityön, matematiikan ja fysiikan soveltava: keksijäkurssi
- Tieto- ja viestintäteknologia

Oppilas tekee myös varavalinnan, jota käytetään, mikäli ensisijainen valinta ei toteudu.

3. Oppilas valitsee yhden valinnaisaineen 8. ja 9. luokille.

- Kuvataide (ei voi valita, jos valittu pakollisena)
- Musiikki (ei voi valita, jos valittu pakollisena)
- Kotitalous (ei voi valita, jos valittu pakollisena)
- Käsityö: tekninen työ
- Käsityö: tekstiilityö
- Liikunta: palloilu (ei voi valita, jos liikunta valittu pakollisena) Tieto- ja viestintäteknologia
- Oma polku -hyvinvointikurssi

– Äidinkieli ja kirjallisuus: ilmaisutaito

Oppilas tekee myös varavalinnan, jota käytetään, mikäli ensisijainen valinta ei toteudu.

1. PAKOLLINEN TAIDE- JA TAITOAINE 8. JA 9. LUOKALLE

Kotitalous

Tavoitteet:

- Vahvistetaan kädentaitoja, luovuutta ja kykyä tehdä terveellisiä valintoja.
- Opitaan kestäväää ja hyvinvointia lisäävää elämäntapaa.
- Tuetaan oppilaiden kasvamista kuluttajiksi, jotka osaavat huolehtia kodin arjesta.
- Vahvistetaan oppilaiden kasvua kodin ja yhteiskunnan aktiivisiksi jäseniksi.

Sisällöt:

- Ruokaosaaminen: ruoan laitto, terveellinen ravitsemus, erityisruokavaliot, ruokaan liittyvät arvot.
- Eri ruokakulttuurit ja niille tyypilliset ateriat.
- Kahvitilaisuuksien järjestäminen, koulun yhteisölliset tapahtumat, teemat ja projektit.
- Kalenterivuoden juhlat ja niiden tarjottavat.
- 9. luokalla korostuvat itsenäinen aterioiden suunnittelu ja oman kodin perustamiseen liittyvät aiheet.

Kuvataide

Tavoitteet:

- Vahvistetaan kuvallisen tuottamisen taitoja ja tutustutaan eri tekniikoihin.
- Syvennetään oppilaan omakohtaista suhdetta kuvataiteeseen, huomioidaan ajankohtaiset kuvataiteen ilmiöt.
- Oppilaiden omat kokemukset, mielikuvitus ja kokeileminen luovat perustan valinnaisen kuvataiteen opetukselle.
- Uusien taitojen ja tekniikkakokeilujen lisäksi tavoitteena on saada oppimisen iloa ja onnistumisen hetkiä.

Sisällöt:

- Kokeillaan, keskustellaan ja opitaan tekemällä.
- Tehdään myös isoja projekteja, esim. seinämaalaukset ja kuvataiteen lopputyö.
- Sisällöt ovat jatkumoa 7.lk:n kuvataiteen sisällöille.
- Opetellaan käyttämään monipuolisemmin erilaisia välineitä, materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja.

Käsityö (tekninen työ ja tekstiilityö yhdessä)

Tavoitteet:

- Syvennetään käsityön osaamista sekä teknisen että tekstiilityön osalta.
- Opitaan tuotteiden ideointia ja suunnittelua sekä ongelmanratkaisutaitoja.
- Tuetaan työelämään ja ammattiin liittyviä valintoja.

Sisällöt:

- Ideoidaan, suunnitellaan ja valmistetaan omia tuotteita.
- Oppilaan käytössä ovat kaikki koulun käsityön materiaalit, koneet, tekniikat sekä tietotekniikka.
- Opetellaan käsitöiden tekemisen taitoja ja soveltamaan niitä uusissa tehtävissä.

Liikunta

Tavoitteet:

- Motoristen perustaitojen vahvistaminen ja monipuolistaminen.
- Liikunnallisten valmiuksien kehittäminen ja taitojen syventäminen.

Sisällöt:

- Oppilaat osallistuvat sisältöjen suunnitteluun.
- Hyödynnetään erilaisia liikuntaympäristöjä.
Tutustutaan myös uusiin liikuntamuotoihin.

Musiikki

Tavoitteet:

- Soitto- ja laulutaidon kehittäminen, mahdollisuus syventää yhden tai useamman instrumentin osaamista.
- Tekemisen kautta oppiminen, toimiminen musiikillisen ryhmän jäsenenä.
- Oppilaan oman musiikkikulttuurin huomioiminen, oppilailla mahdollisuus osallistua soitettavan ja laulettavan ohjelmiston valintaan.

Sisällöt:

- Musiikkia laulaen, soittaen ja kuunnellen.
- Monipuolinen ohjelmisto, joka koostuu enimmäkseen oppilaiden valintojen pohjalta.
- Käytettävänä ja valittavina soittiminä on laulu, bändisoittimet (kitara, piano, basso, rummut), perkussiosoitimet tai oppilaan oma (esim. viulu, huilu, trumpetti, pad jne.) instrumentti.
- Mahdollisuus osallistua esiintymisiin koulun juhlissa ja tapahtumissa.
- Musiikin luova tekeminen (improvisointi, sävellys).

2. VALINNAISAINE 8. LUOKALLE

Kotitalous: leivonta- ja juhlakurssi

Tavoitteet:

- Opitaan juhlien järjestämistä eri näkökulmista.
- Harjoitellaan kädentaitoja ja juhla järjestelyjä yhteistyössä muiden ryhmäläisten kanssa.
- Opitaan käyttämään luovuutta.
- Yhdistetään muita aineita (kuvataide, kemia, yhteiskuntaoppi) käytäntöön.

Sisällöt:

- Tunneilla kerrataan leivonnin perustaitoja ja tutustutaan uusiin leivonta- ja koristelumenetelmiin.
- Järjestetään juhla oppilaiden toiveiden mukaisesti ja tutustaan juhla- ja tapakulttuuriin.
- Osallistutaan koulussa järjestettävien juhlien järjestelyihin.

Kotitalous ja kielet: Euroopan kielet ja kulttuuri

Tavoitteet:

- Tutustutaan Eurooppaan, sen eri maihin ja kieliin ja kulttuuriin.
- Tutustutaan Euroopan ruokakulttuureihin.
- Harjoitellaan kädentaitoja yhteistyössä muiden ryhmäläisten kanssa.
- Opitaan käyttämään luovuutta.

Sisällöt:

- Tunneilla valmistetaan ruokaa ja leivonnaisia eri Euroopan kulttuureista.
- Järjestetään oppilaiden toiveiden mukaisesti tutustumista Euroopan maihin.
- Tutustutaan esim. englannin, ranskan ja espanjan kulttuuriin ja kieleen.
- Harjoitellaan maantuntemusta, kulttuurintuntemusta ja eri kielten alkeita.
- Tehdään vierailuja oman kaupungin kulttuurikohteisiin.
- Tutustumista Erasmus+ ohjelmaan.
- Sisällöt voivat vaihdella oppilaiden mielenkiinnon mukaisesti.
- Puolet tunneista kotitaloutta (ruokakulttuuria) ja puolet kieliä ja kulttuuria.

Kuvataide: Elokuva ja valokuva

Tavoitteet:

- Tutustutaan liikkuvan kuvan ja valokuvaamisen perusteisiin, mustavalkovalokuvaan, pimiötyöskentelyyn ja lyhytelokuvan tekemiseen.
- Tarkastellaan valokuvan ja liikkuvan kuvan roolia mediassa ja omassa kuvailmaisussa.
- Perehdytään elokuvauksen peruskäsitteisiin kuten elokuvakerrontaan, eri lajityyppeihin, kuvaamiseen, valaisuun sekä editointiin.

Sisällöt:

- Harjoitellaan kuvaamista, kuvasomittelua, muokkausta ja editointia.
- Työskennellään itsenäisesti ja ryhmissä, sekä digitaalisesti että perinteisellä tavalla eli analogisesti.
- Perehdytään valokuva- ja elokuva-analyysiin kokemalla ja keskustelemalla
- Vierailaan mahdollisuuksien mukaan valokuviiin ja elokuvaan liittyvissä kohteissa.

Musiikkiteknologia

Tavoitteet:

- Studiotyöskentelyyn tutustuminen, musiikin äänittäminen ja musiikin tekeminen
- Äänentoistotekniikan (mikserit, mikrofonit, kaiuttimet yms.) peruskäyttö.
- TVT:n (tieto- ja viestintäteknologian) käyttö musiikin tuottamisessa.
- Luova musiikin tekeminen ja tuottaminen ja tekemisen kautta oppiminen.

Sisällöt:

- Musiikkiohjelmistojen peruskäyttö, esim.: FL-studio, Audacity, Bandlab, MuseScore.
- Studiotyöskentely Musiikin äänitys.
- Analoginen ja digitaalinen mikseri, livemusiikin äänentoisto ja miksaaminen.
- Musiikkiteknologian luova käyttö, sovittaminen, säveltäminen ja improvisointi.
- Musiikin tuottaminen, editointi ja miksaaminen.

Teknisen käsityön, matematiikan ja fysiikan soveltava: keksijäkurssi

Tavoitteet:

- Harjaannutaan ongelmien havaittajoina ja luovana ongelmanratkaisijana teknisen työn menetelmin.
- Kehitetään valmiuksia suuntautua teknisille aloille

Sisällöt:

- Syvennyttään elektroniikkaan, mekaniikkaan, automaatioon, robotiikkaan ja ohjelmointiin sekä 3D-mallintamiseen, 3D-tulostukseen ja CNC-Laser/jyrsintyöstöön.
- Etsitään ongelmia, keksitään niihin ratkaisuja, ideoidaan, suunnitellaan ja rakennetaan toimivia koneita, laitteita ja muita tuotteita omien mielenkiinnonkohteiden mukaan.

Tekstiilikäsityö ja kuvataide: muotoilu

Tavoitteet:

- Tutustutaan tuotteen koko kehityskaareen eli miten materiaalista ja ideasta muotoilijan työn tuloksena syntyy tuote.
- Tutustutaan muotoiluprosessissa käytettävien kuvataiteen ja käsityön tekniikoihin.
- Opitaan kiinnittämään huomiota tuotteiden esteettisiin ominaisuuksiin, muotoihin ja väreihin.
- Tutkitaan ympäristöä ja esinekulttuuria.
- Pohditaan tuotteen ekologisuutta, esteettisyyttä ja käyttökelpoisuutta.
- Hyödynnetään esim. kierrätysmateriaaleja.

Sisällöt:

- Kurssilla suunnitellaan ja valmistetaan tuotteita (käyttöesineitä, vaatteita ja teoksia) monenlaisista materiaaleista kuvataiteen ja käsityön tekniikoita hyödyntäen kokeilevalla otteella ja tehdään erilaisia omia materiaalikokeiluja.

Tieto- ja viestintäteknologia

Tavoitteet:

- Perusohjelmien (esim. Word, Excel, PowerPoint) käytön ja osaamisen syventäminen.
- Hahmottaa laajemmin miten erilaiset pilvipalvelut tukevat työskentelyä ja tehtävien jakamista ryhmän kesken.

Sisällöt:

- MS Office-ohjelmisto ja Office-365-sisältö.
- Kymmensormijärjestelmän harjoittelu.
- Kuvankäsittelyohjelmien harjoittelu.
- Tietokoneen rakenteeseen ja oheislaitteisiin tutustuminen.
- Netiketti ja tietoturva sekä sosiaalinen media.
- TVT-tuutorointi

3. VALINNAISAINE 8. JA 9. LUOKALLE

Kotitalous

(Ei voi enää valita, jos valittu pakollisena taide- ja taitoaineena)

Tavoitteet:

- Vahvistetaan kädentaitoja, luovuutta ja kykyä tehdä terveellisiä valintoja.
- Opitaan kestäväää ja hyvinvointia lisäävää elämäntapaa.
- Tuetaan oppilaiden kasvamista kuluttajiksi, jotka osaavat huolehtia kodin arjesta.
- Vahvistetaan oppilaiden kasvua kodin ja yhteiskunnan aktiivisiksi jäseniksi.

Sisällöt:

- Ruokaosaaminen: ruoan laitto, terveellinen ravitsemus, erityisruokavaliot, ruokaan liittyvät arvot.
- Eri ruokakulttuurit ja niille tyypilliset ateriat.
- Kahvitilaisuuksien järjestäminen, koulun yhteisölliset tapahtumat, teemat ja projektit.
- Kalenterivuoden juhlat ja niiden tarjottavat.
- 9. luokalla korostuvat itsenäinen aterioiden suunnittelu ja oman kodin perustamiseen liittyvät aiheet.

Kuvataide

(Ei voi enää valita, jos valittu pakollisena taide- ja taitoaineena)

Tavoitteet:

- Vahvistetaan kuvallisen tuottamisen taitoja ja tutustutaan eri tekniikoihin.
- Syvennetään oppilaan omakohtaista suhdetta kuvataiteeseen, huomioidaan ajankohtaiset kuvataiteen ilmiöt.
- Oppilaiden omat kokemukset, mielikuvitus ja kokeileminen luovat perustan valinnaisen kuvataiteen opetukselle.
- Uusien taitojen ja tekniikkakokeilujen lisäksi tavoitteena on saada oppimisen iloa ja onnistumisen hetkiä.

Sisällöt:

- Kokeillaan, keskustellaan ja opitaan tekemällä.
- Tehdään myös isoja projekteja, esim. seinämaalaukset ja kuvataiteen lopputyö.
- Sisällöt ovat jatkumoa 7.lk:n pakollisen kuvataiteen sisällöille.
- Opetellaan käyttämään monipuolisemmin erilaisia välineitä, materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja.

Käsityö: tekninen työ

Tavoitteet:

- Opitaan kokonaisen käsityöprosessin kulku suunnittelusta valmiiseen tuotteeseen.
- Opitaan työnteen kulttuuria ja oikeaoppista työskentelyä tuotantotiloissa.
- Työskentely perustuu omaan suunnitteluun, ratkaisujen kehittämiseen sekä niiden testaamiseen.

Sisällöt:

- Ideoidaan, suunnitellaan ja valmistetaan omia esineitä ja tuotteita
- Syvennytään metalli-, puu- ja muovimateriaalien mahdollisuuksiin, konetekniikan perusteisiin sekä elektroniikkaan, automaatioon ja ohjelmointiin mahdollisuuksien mukaan.
- Käytössä on laaja valikoima puu- ja metallintyöstölaitteita, CNC-laser ja -jyrsin, 3d-tulostus ja -suunnittelumahdollisuus sekä robotiikkasarjat ja niiden ohjelmointiin tarvittavat laitteet. Robotiikassa opit ohjelmointia RobotC-kielellä ja ohjelmoinnin toteuttamista VEX-robotisarjoilla.

Käsityö: tekstiilityö

Tavoitteet:

- Opitaan omaa ideointia, ongelmanratkaisua ja suunnittelua.
- Opitaan käsitöiden tekemiseen liittyviä tietoja ja taitoja sekä perinteisiä että kokeilevia tekniikoita sekä erilaisten materiaalien ja tuotteiden ominaisuuksia.
- Opitaan oppilaan arkielämän tekstiileihin liittyviä tietoja ja taitoja.
- Tuetaan työelämään ja ammattiin liittyviä valintoja.

Sisällöt:

- Suunnitellaan ja valmistetaan omia tuotteita.
- Käytetään sekä perinteisiä tekniikoita esim. neulonta, virkkaus, ompelu, kankaankudonta, huovutus, kirjonta ja kankaanpainanta sekä uusia tekniikoita mm. tietokoneavusteista konekirjontaa.
- 9. luokalla on mahdollisuus valmistaa aikaisempaa haasteellisempia töitä.
- Oppilaan käytössä ovat koulun kaikki tekstiilityön materiaalit ja laitteet.
- Tehdään materiaaliostoksia alan liikkeissä ja mahdollisuuksien mukaan vierailuja tekstiilityöhön liittyviin näyttelyihin ja yrityksiin.

Liikunta: palloilu

(Ei voi enää valita, jos valittu liikunta pakollisena taide- ja taitoaineena)

Tavoitteet:

- Välineen käsittelytaitojen, motoristen perustaitojen ja havaintomotoristen taitojen vakiinnuttaminen ja monipuolistaminen, sosiaalisten taitojen vahvistaminen.

Sisällöt:

- Yhdessä toimimista reilun pelin periaatteiden mukaisesti.
- Vahvistetaan pelikäsitystä, taktiikkaa ja sääntötietoutta sekä perehdytään eri palloilulajeihin

Musiikki

(Ei voi enää valita, jos valittu pakollisena taide- ja taitoaineena)

Tavoitteet:

- Soitto- ja laulutaidon kehittäminen ja syventäminen
- Tekemisen kautta oppiminen, toimiminen musiikillisen ryhmän jäsenenä.
- Oppilaan oman musiikkikulttuurin huomioiminen

Sisällöt:

- Musiikkia laulaen, soittaen ja kuunnellen.
- Monipuolinen ohjelmisto, joka koostuu enimmäkseen oppilaiden valintojen pohjalta.
- Käytettävänä ja valittavana soittimina on laulu, bändisoittimet (kitara, piano, basso, rummut), perkussiosoittimet tai oppilaan oma (esim. viulu, huilu, trumpetti, pad jne.) instrumentti.
- Mahdollisuus osallistua esiintymisiin koulun juhlissa ja tapahtumissa.
- Musiikin luova tekeminen (improvisointi, sävellys).

Oma polku -hyvinvointikurssi

Tavoitteet:

- Laaja-alaiseen hyvinvointiin ja elämänhallintaan liittyvien taitojen vahvistaminen
- Oman tulevaisuuden suunnittelu ja erilaisten vaihtoehtojen selvittäminen
- Itsetuntemuksen, vuorovaikutustaitojen sekä tunnetaitojen edistäminen

Sisällöt:

- Kurssin tarkempi toteutus suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa
- Vierailuja koulun ulkopuolelle ja/tai vierailijoita oppilaita kiinnostavista aiheista
- Kurssilla voidaan syventyä moniin aihepiireihin ja käydä läpi eri kokonaisuuksia (esim. uni ja lepo, rentoutuminen, läsnäolotaidot, ravinto, liikunta, luonnon terveystaivaikutukset, turvallisuus, onnellisuustaidot, tunnetaidot, ihmissuhdetaidot jne.)
- Yhteistyö eri teemojen käsittelyyn sopivien oppiaineen tai -aineiden kesken
- Toiminnallisten työtapojen käyttö

Tieto ja viestintäteknologia

Tavoitteet:

- Perusohjelmien (esim. Word, Excel, PowerPoint) käytön ja osaamisen syventäminen.
- Tietokoneen rakenteen ja toimintaperiaatteiden tunteminen
- Tutustuminen ohjelmointiin sekä verkkosivujen tekemiseen
- Hahmottaa laajemmin, miten erilaiset pilvipalvelut tukevat työskentelyä ja tehtävien jakamista ryhmän kesken.

Sisällöt:

- MS Office-ohjelmisto ja Office-365-sisältö.
- Kymmensormijärjestelmän, kuvankäsittelyohjelmien sekä ohjelmoinnin harjoittelu.
- Kuvankäsittelyohjelmien harjoittelu.
- Tietokoneen rakenteeseen, oheislaitteisiin sekä käyttöjärjestelmiin tutustuminen.
- Tietoturva, sosiaalinen media, binäärijärjestelmä, internet sekä kurssin aikana esiin nousevat mielenkiintoiset asiat

Äidinkieli ja kirjallisuus: ilmaisutaito

Tavoitteet:

- Kehittää oppilaan vuorovaikutus- ja itseilmaisutaitoja - kasvattaa luovuutta ja osallisuutta, lisätä yhteistoiminnallisuutta.
- Monipuolistaa ja syventää äidinkielen ja kirjallisuuden osaamista.

Sisällöt:

- Suullisia ja kirjallisia ilmaisuharjoitteita.
- Sisältö rakentuu kurssin osallistujamäärän, toteutumisaikakohdan sekä osallistujien toiveiden mukaan.
- Kurssin tuotoksena voidaan tehdä näytelmä tai jokin muu esitys, näytelmäkäsikirjoitus, runo- tai tarinakokoelma, jos ryhmä niin haluaa.
- Voidaan perehtyä tarkemmin draamaan, mediaan, elokuvaan, animaation tekemiseen, sanataiteeseen tai kirjallisuuteen; keskitytään yhteen tai useampaan aiheeseen ryhmän toiveiden mukaan.
- Toiminnallisia työtapoja, esimerkiksi kehonhallintaharjoitteita, improvisaatiota, roolileikkejä, puheharjoituksia ja -esityksiä, näytelmän harjoittelemista ja esittämistä, luovan kirjoittamisen harjoittelua - pääasiassa ryhmätehtäviä, mutta myös pari- ja yksilötyöskentelyä